

Мене збудив яскравий, низько навислий місяць. Він проливав на море таке чудернацьке, схоже на денне, але водночас тьмяне світло, що здавалося, ніби перед очима — негатив. Сон більше не йшов мені на очі. Останні кілька тижнів я була не здатна працювати, тож вирішила прогулятися до пляжу. Пісок під босими ногами був таким холодним, що в мене пробудилося бажання кинутися бігти.

Віяв навдивовижу теплий вітерець, ворушив пісок. Тіні від хмар, що пропливали понад місяцем, гналися за мною по п'ятах. Я не переставала думати про пісню, якої мене навчила Грейс: про вовків, що вигрібають новопреставлених із дерну, розкидаючи їхні бідолашні кості по землі.

Останнім часом я почувалась трохи здичавіло.

Я бігла не спиняючись, доки ноги не опинилися у воді, а коли обернулася — озирнула острів, будинок, вікно своєї спальні, де все ще горіло світло, і побачила, як там щось ворухнулося. Напевно, фіранка, але я відчула, як по спині подер мороз. Я вдивлялась і вичікувала, коли це повториться, але там нічого і нікого не було. Лиш вода знічев'я хлюпнула мені на ікри та коліна.

Піски більше не ворушилися. Я взагалі не бачила піску — усе пішло під воду, а повертатися було далеко. Я намагалася йти вбхід так прудко, як лиш було снаги, однак вітер віяв проти мене, а приплив нагадував

стрімку ріку. Я раз по раз спотикалася та падала навколішки. Холод нещадно хлистав у лице, завдавав удару за ударом.

Не думаю, що колись у житті мені доводилося відчувати такий жах.

Доки дісталася до сходів, я була настільки виснажена, що ледве могла ворушитися. Я розпласталась просто-таки там. Тіло пробирала така сильна дрож, що, здавалося, це б'ють корчі. Нарешті мені вдалося підвестися і піднятися по сходах до будинку. Я прийняла душ, змінила одяг, піднялася в студію й взялась за пензель.

«Розподіл II» (2005 рік)

Ванесса Чепмен

Кераміка, лак урусі, сусальне золото, золота нитка,
ребро парнокопитної тварини, дерево та скло

Надано Фундацією «Ферберн».

*Одна зі всього семи скульптур, які Чепмен створила,
поєднуючи фрагменти кераміки зі знайденими
об'єктами. «Розподіл II» — це оманливо
проста просторова композиція: група об'єктів,
підвішених відносно один одного на нитках
і укладених у скляну вітрину.*

*Подаючи об'єкти в такий спосіб, Чепмен порушує
питання про включення та виключення, про те,
що ми приховуємо, а що виносимо на загаль, де ми себе
не стримуємо, а де поводимося розважливіше, про
те, що ми створюємо і який слід лишаємо по собі.*

Від: bjefferies@gmail.com

Кому: info@tatemodern.co.uk

Тема: Чепмен — виставка «Скульптура та природа»

Вітаю, панове!

Мене надзвичайно потішив мій візит у «Тейт Модерн» цими вихідними, зокрема виставка «Скульптура та природа», яка містила кілька неймовірних творів. Однак я помітив помилку на етикетці експоната роботи Ванесси Чепмен 2005 року «Розподіл II», де серед використаних матеріалів зазначено ребро парнокопитної тварини. Як судовий антрополог із багаторічним стажем, можу вас запевнити, що ребро в композиції не є ребром парнокопитної тварини. Воно людське.

Підозрюю, цілком можливо, що міс Чепмен сама припустилася помилки: для недосвідченого ока відрізнити ребро оленя від людського — ще той клопіт.

Подумав, що варто вас про це поінформувати.

Щиро ваш
Бенджамін Джеффріс

РОЗДІЛ 1

Цього протверезно холодного, ясного жовтневого ранку Джеймс Бекер, спершись стегном на поруччя, стоїть на пішохідному містку і скручує цигарку. Внизу, по іржаво-коричневому каменю, мов патока, неквапливо сочиться темний потік майже скрижанілої води. Це — середина його щоденного маршруту, котрий займає рівно дванадцять хвилин від лісової сторожки, де він мешкає, до Ферберн-хаусу, де працює. П'ятнадцять хвилин, якщо зробити перерву на перекур.

Нацупивши комір пальта трохи вище, Бекер похапцем озирається через плече — сторонньому оку може здатися, що навіть крадькома, хоча жодної потреби в цьому немає. Він тут свій. Це настільки дивовижно, що він і сам ледь може у таке повірити. Як він — байстрюк, син касирки із супермаркету, випускник державної школи в дешевенькому костюмчику — може жити і працювати тут, у «Ферберні», серед аристократів? Він не *вписується*. І все ж таки, якимось дивним чином, завдяки своїй наполегливій праці, сліпій удачі і дешиці хитрощів — ось він тут.

Бекер закурює цигарку і ще раз озирається через плече, оглядаючи будиночок. З вікна кухні ллється тепле світло, розмальовуючи буковий живопліт золотавою барвою. Ніхто за ним не стежить — Гелена ще валяється в ліжку із затисненою між колінами подушкою — і ніхто не побачить, як він порушує свою обіцянку кинути

палити. Він *став* палити менше — тепер лише по три цигарки на день — і думає, що зовсім кине, доки вода вкриється кригою.

Відкидаючись на поруччя, Бекер глибоко затагується цигаркою і поглядає на пагорби на півночі, чиї вершини уже припорошило снігом. Десь неподалік виє сирена. Бекеру здається, що він бачить спалах блакитного світла на дорозі: швидка або поліцейний автомобіль. Кров шугає в голову, яка вже й так паморочиться від нікотину. Нутро помалу скручує від слабкого, але беззаперечного страху. Квапливо докурюючи, ніби від цього буде менше шкоди, Бекер жбурляє недопалок через поруччя у воду. Потім переходить місток і з хрускотом пробивається по вкритому памороззю газону до будинку.

Коли Бекер відчиняє двері, у кабінеті дзеленчить стаціонарний телефон.

— Алло? — він затискає слухавку між плечем і підборіддям, вмикає комп'ютер і розвертається, щоб увімкнути кавоварку на тумбочці.

Настає пауза, а потім зі слухавки лунає чистий, різкий голос:

— Доброго ранку. Я розмовляю з Джеймсом Бекером?

— Так, це я, — Бекер вводить свій пароль і знизує плечима, щоб скинути пальто.

— Чудово, — ще одна пауза. — Це Гудвін з «Тейт Модерн».

Слухавка зісковзує з плеча Бекера. Він ловить її й знову притискає до вуха.

— Даруйте, хто?

Чоловік на іншому кінці дроту важко зітхає.

— Вілл Гудвін, — каже він, промовляючи голосні так твердо, що хоч скло ними ріж. — З «Тейт Модерн» у Лондоні. Телефоную щодо однієї з робіт із «Ферберну».

Бекер насторожується, міцніше стискаючи слухавку в кулаку.

— О, *господи*, невже ви її пошкодили?

— Ні, містере Бекере, — стримано каже Гудвін. — Ми подбали про *найретельніший* догляд за всіма трьома роботами з «Ферберну». Однак ми мали підстави зняти з виставки одну зі скульптур — «Розподіл II».

Бекер сідає, насупившись.

— Що ви маєте на увазі?

— Згідно з електронним листом від дуже поважного судового антрополога, який відвідав нашу виставку цими вихідними, частиною «Розподілу II» є людська кістка.

Вибух реготу Бекера розбивається об бездонну тишу.

— Даруйте, — все ще усміхаючись, відказує Бекер, — але це просто...

— Правильно, вам є за що перепрошувати! — голос Гудвіна звучить загрозливо. — Боюсь, я не поділяю ваших веселощів. Через вашу кураторську некомпетентність на першій же моїй виставці в ролі директора та на першій виставці музею після пандемії ми виявляємо, що мимоволі виставили напоказ людські останки. Ви хоч уявляєте, якої шкоди це може завдати нашій установі? Таке закінчується *кенселінгом*.

Коли Бекер нарешті кладе слухавку, він дивиться на екран комп'ютера перед собою, чекаючи, поки Гудвін перешле електронного листа. Ця скарга — якщо її можна так назвати — абсолютна маячня. Чи, може, жарт? Або звичайна помилка?